

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кафедра соціальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____

“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Юридична психологія

Галузі знань 05 Соціально-поведінкові науки

(шифр і назва напрямку)

спеціальності_053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація соціальна психологія

(назва спеціалізації)

факультет психології

Івано-Франківськ – 2022 рік

Робоча програма з «Юридичної психології» для студентів галузі знань 05 соціально-поведінкові науки спеціальністю 053 «Соціальна психологія».
„29” серпня 2022 р. – 14 с.

Розробники: **Пілецький В.С.**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології
Протокол від “29” серпня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри проф. :

Пілецька Л.С.

“ ____ ” _____ 20__ р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.
Протокол від “30” серпня 2022 р. № 1

Голова Пілецька Л.С.

© _____ 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність : 053 Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		__5__-й	____-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 81		__9__-й	____-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	_0_ год.
		Самостійна робота	
60 год.	78 год.		
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 2/1

для заочної форми навчання -

1 . СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на		
	лекції	практичні (семінарські), лабораторні заняття	самостійну роботу

Тема 1: Юридична психологія в системі наукового знання	2	2	
Тема 2: Психологія юридичної діяльності.	2	4	
Тема 3: Головні проблеми правової психології	2	2	
Тема 4: Психологія професійних дій слідчого	2	4	
Тема 5: Психологія допиту	2	4	
Тема 6: Психологічне консультування і судово-психологічна експертиза	2	2	

2 . ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

2.1. Мета викладання дисципліни

Юридична психологія належить до циклу дисциплін професійно-орієнтованої підготовки студентів-психологів і має на меті ознайомити їх із психологічними закономірностями системи «людина-право»; із специфікою правовідносин у кримінальному та цивільному процесі; із функціями та обов'язками психолога, який працює у сфері юриспруденції.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК12. Здатність і готовність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; діяти соціально відповідально та свідомо; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності; спілкуватися українською мовою як усно так і письмово у професійній діяльності, протидіяти її дискримінації.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров'я населення.

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

2.3. Мета проведення лекцій.

Ознайомити студентів із головними теоретичними положеннями та концепціями юридичної психології, виходячи із структури цієї науки.

2.4. Завдання проведення лекцій.

У результаті проведення лекцій студенти повинні:

знати

- історію та методологію юридичної психології;
- головні проблеми правової психології;
- психологічні аспекти цивільного судочинства;
- психологію юристів та їх головних процесуальних дій;
- психологію засуджених; умови і фактори їх успішної ресоціалізації; форми психологічної допомоги засудженим тощо.

вміти

- самостійно визначати психолого-правовий характер соціальних явищ та процесів;
- надавати психологічну допомогу юристам.

2.5. Мета проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять.

Поглибити теоретичні знання студентів із курсу «Юридична психологія» шляхом оволодіння навчально-методичним матеріалом та сформувати у них навички практичного використання здобутих знань.

2.6. Завдання проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять.

У результаті проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять студенти повинні:

знати

- категорії, принципи, методи юридичної психології;

- основи правової соціалізації та нормативної поведінки, а також специфіку

розвитку правосвідомості;

- психологічні аспекти цивільного судочинства;

- специфіку професійної діяльності юристів, включаючи такі головні

процесуальні дії, як огляд місця події, проведення обшуку, пред'явлення для

впізнання, проведення слідчого експерименту і допиту;

- способи і прийоми психологічного впливу на об'єктів юридичної діяльності;

- особливості призначення і проведення судово-психологічних експертиз;

- основи пенітенціарної психології.

вміти

- використовувати здобуті знання у власному житті і поведінці, а також у майбутній професійній діяльності.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Теоретичний змістовий модуль № 1

№ тижня	Перелік питань, які вивчаються на лекції	Використання технічних засобів навчання, програмного забезпечення, методичних посібників	Самостійна робота студентів		Форми контролю
			зміст	год.	
1/1	Поняття юридичної психології як науки. Структура юридичної психології, її завдання, принципи та категорії. Зв'язок юридичної психології з іншими науками. Методологія юридичної психології.		самостійне опрацювання 3 питань лекції	2	усна відповідь на семінарському занятті
2/2	Рання історія розвитку юридичної психології. Сучасний етап розвитку юридичної психології.		поглиблене опрацювання питань лекції з навч.-мет. посібн.	2	усна відповідь у формі доповіді на семінарському занятті
3/3	Поняття правової психології. Актуальні завдання правової психології. Правова соціалізація і правосвідомість.		творче завдання: виділити і обґрунтувати проблеми сучасної правової соціалізації	1	підготовка рефератів; доповідь на семінарському занятті
4/4	Поняття цивільно правових відносин. Характеристика стадій цивільного процесу. Психологічні аспекти діяльності господарського суду.		поглиблене опрацювання 3 питань лекції	1	усна відповідь на семінарському занятті
5/5	Загальна характеристика юридичної діяльності. Структура юридичної діяльності. Психологічні особливості юридичної діяльності. Психологічна оцінка придатності людини до юридичної діяльності.		скласти психограму одного із суб'єктів юридичної діяльності (на вибір студента)	2	письмове оформлення психограми з подальшим її захистом на семінарському занятті
6/6	Поняття психологічного впливу та його механізмів. Принципи застосування психологічного впливу. Психологічні бар'єри та методи їх подолання. Класифікація та характеристика методів впливу на об'єктів юридичної діяльності (за М.Костицьким).		вивчення класифікації методів психол. впливу за Я.Кондратьєвим	1	усна відповідь на семінарському занятті

Теоретичний змістовий модуль № 2

№ тижня	Перелік питань, які вивчаються на лекції	Використання технічних засобів навчання, програмного забезпечення, методичних посібників	Самостійна робота студентів		Форми контролю
			зміст	год.	
7/7	Психологічні особливості діяльності по розкриттю злочинів. Психологічне напруження як супроводжуючий чинник діяльності по розкриттю злочинів. Форми використання психологічних знань у карному судочинстві.		опрацювання проблеми поведінки суб'єктів оперативної діяльності в умовах конфліктів	1	перевірка конспекту статті; усні відповіді на семінарському занятті
8/8	Психологія огляду місця події. Психологія проведення обшуку.		спрогнозувати можливі місця схованок в залежності від інд.-псих.особл.людини	1	усні відповіді на семінарському занятті
11/9	Психологія пред'явлення для впізнання. Види слідчих експериментів та психологічні особливості їх проведення.				
12-13/ 10-11	Загальне психологічне забезпечення процедури проведення допиту. Психологічні особливості допиту в безконфліктній ситуації. Психологічні особливості допиту в конфліктній ситуації. Психологія допиту віч-на-віч. Психологічні особливості допиту неповнолітніх.		проаналізувати різні варіанти проксеміки в умовах допиту	1	підготовка повідомлень
14/12	Об'єкт, предмет та особливості судово-психологічної експертизи. Етапи проведення судово-психологічної експертизи. «Висновок» експерта. Головні види судово-психологічної експертизи: загальна характеристика. Комплексні судово-психологічні експертизи: особливості призначення та проведення.		підібрати методологічний інструментарій для будь-якого виду СПЕ (на вибір студента)	1	виступ на семінарському занятті
15/13	Судово-психологічна експертиза в кримінальному процесі: компетенція та методи. Психологічна суть афекту та його кримінологічне значення.		повторити тему «Психологія емоцій» із заг.псих.	1	усні відповіді

16/14	Компетенція судово-психологічної експертизи в цивільному судочинстві. Методи судово-психологічної експертизи в цивільному процесі.		оформити «Висновок» експерта у цивільній справі	2	письмові роботи
17-18/ 15	Предмет і завдання пенітенціарної психології. Особливості психології засуджених. Психологічний аналіз колективу засуджених. Психологічна характеристика адаптації звільненого до умов життя на волі.		розробити психологічні рекомендації щодо оптимізації процесу ресоціалізації засуджених	1	письмові роботи; виступ на семінарському занятті

Практичний змістовий модуль

№ тижня	Перелік питань, які вивчаються на практичному (семінарському, лабораторному) занятті	Використання технічних засобів навчання, програмного забезпечення, засобів діагностики	Самостійна робота студентів		Форми контролю
			зміст	год.	
1/1	Юриспруденція і психологія: проблема взаємодії. Головні напрями юридичної психології. Структура юридичної психології, її завдання, принципи та категорії. Зв'язок юридичної психології з іншими науками. Методологія юридичної психології. Історичний розвиток юридичної психології.				
2/2	Психологія юридичної діяльності. Структура юридичної діяльності. Компоненти юридичної діяльності. Особливості юридичної діяльності. Система психологічного забезпечення в оперативно-розшуковій діяльності. Критерії професійної придатності				
3/3	Головні проблеми правової психології Актуальні завдання правової психології. Правова соціалізація і нормативна поведінка. Поняття, види та сторони правосвідомості.		конспектування статті Абдюкової Н.В. (за планом семінарського заняття №2)	1	перевірка конспектів; усна відповідь
4/4	Психологія професійних дій слідчого Класифікація місця події та місця злочину. Психологічні особливості особи яку обшуковують. Психологічні особливості пошукової діяльності слідчого під час обшуку. Психологічні прийоми, які використовуює слідчий під час обшуку. Етапи впізнавального процесу. Слідчий експеримент				

5/5	<p>Психологія допиту Допит. Етапи допиту. Види допиту. Мотиви неправдивих показань. Прийоми і методи викриття лжесвідчень.</p>		<p>конспектування статей Романова В. Кроза М.; Самикіна Н. і Сулицького В. (за планом семінарського заняття №4-5)</p>	2	<p>перевірка конспектів; усна відповідь</p>
6/6	<p>Психологічне консультування і судово-психологічна експертиза Використання психолога як консультанта і фахівця на попередньому слідстві. Компетенції судово-психологічної експертизи. Етапи судово-психологічної експертизи.</p>		<p>конспектування статті Пушкова В. (за планом семінарського заняття №6)</p>	1	<p>перевірка конспектів; усна відповідь</p>

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

№ з/п	Найменування посібника, методичних вказівок	Номери лекцій, практичних (семінарських, лабораторних занять), на яких використовуються навчально-методичні матеріали	К-сть
	Орбан-Лембрик Л.Е., Кощинець В.В. Юридична психологія. - Ів.-Франк.,2005.	№ 1-16	
	Бедь В.В. Юридична психологія. – Львів, 2003	№ 1-16	
	Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. Юридична психологія. –Київ, 2004.	№ 1-16	
	Федоришин Г.М. Пенітенціарна психологія: Курс лекцій.-Ів.-Франківськ, 2004.	№ 1-16	
	Юридична психологія: Підручник / За ред. Я.Ю.Кондратьєва.-	№ 1-16	

1. Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. Юридична психологія: Підручник.Х.,2008
2. Казміренко Л.І., Моїсєєв Є.М. Юридична психологія: Підручник. К.,2007
3. Бочелюк В.Й. Юридична психологія: Навч.посібник. К., 2010
4. Бедь В.В. Юридична психологія. Львів, 2003
5. Юридична психологія: Підручник / За ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.,1999
- 6.Орбан-Лембрик Л.Е., Кощинець В.В. Юридична психологія.Навчальний посібник.-Чернівці.Книги.-XXI,2007.-448 с.
- 7.Пілецький В. С. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять з юридичної психології. Івано-Франківськ, Ви-во Сімик, 2022, 42 с.
- 8.Бедь В. Юридична психологія: Навчальний посібник. Львів: Новий світ, 2007. 376 с.
9. Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. Юридична психологія: Підручник. К.: ВД «Ін Юре», 2005. 424 с.
- 10.Юридична психологія: підручник. за заг. ред. Л.І.Казміренко, Є.М.Моїсєєва. К.: КНТ, 2007. 360 с.
- 11.Шинкаренко І. О. Конспект лекцій з дисципліни «Юридична психологія». Дніпро: Електронне видання. 2016. 174 с. https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Семестр	Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Обсяг (год.)	Форма контролю	Тиждень, на якому здійснюється контроль
7	2	Конспект статті із «Збірника наукових праць: філософія, соціологія, психологія» - згідно плану семінарського заняття №2	1	усна відповідь	3

